

От лабораториите
към всекидневието:
Китайските нови
технологии
на изложението
IFA Berlin 2026

►► стр. 11

今日中国

КИТАЙ

gnes
www.kitajdnes.com

Година XVI, брой 38, 25 септември – 1 октомври 2026

0,51 €

►► Ключови събития и коментари в навечерието на историческото държавно посещение на Си Дзинпин в САЩ

Китайският президент ще се стреми да допринесе за „стратегическата стабилност“ по време на срещата с американския си колега, бе заявено от официален Пекин.

2

►► Петият пленум на 20-ия ЦК на ККП ще се проведе от 26 до 29 октомври в Пекин

Политбюро на ККП призова партията да остане жизнена марксистка управляваща партия, която е в крак с времето, да се ползва с искрената подкрепа на народа като силно ръководно ядро.

4

От редактора

Си – лидер на мира и диалога!

„Китай е готов да работи заедно със САЩ за обогатяване на съдържанието на отношенията между двете страни в духа на конструктивна стратегическа стабилност. Китай желае засилване на диалога и сътрудничеството, както и адекватно управление на различията, и непрекъснато подобряване на благосъстоянието на народите на двете държави. Китай е твърдо за насърчаването на мира, стабилността и просперитета в света“, заяви говорителят Го Дзякун. Тази официална позиция обяснява стратегията и намеренията на Китай преди тази наистина историческа среща на върха на двете най-мощни в икономически план държави. В своята многогодишна държавническа дейност председателят Си Дзинпин е доказвал, че е лидер на мира, подадената ръка, диалога, но и на твърдото отстояване на китайските интереси и идеите на съвременен Китай – за социализъм с китайска специфика, за интеграция и развитие на Глобалния юг, за Общност на споделена съдба, за справедливо глобално управление. Неслучайно светът все повече харесва и одобрява Китай и китайската политика. Темите са много и наистина важни – световният мир, и в частност – Украйна и Близкия Изток, ситуацията с Тайван и Япония, глобалната търговия и край на митническите войни и изнудвания от страна на САЩ. По всяка от тях Китай има убедителни аргументи и градивни идеи!

В едно турболентно и опасно време Китай е все по-стабилен остров на предвидимостта и отворения диалог. За съжаление до редакционното приключване на този брой на „Китай днес“ няма да са ясни крайните резултати от разговорите Си-Тръмп, тях подробно ще коментираме в бъдеще, но отсега е ясно – Си Дзинпин отива в Америка, въоръжен с убедителни идеи и пълен с добронамереност. Дано отсреща бъде разбран и да бъде намерен ключ към стабилни споразумения по горещите глобални теми!

Д-р Теофан ГЕРМАНОВ

23-тото изложение „Китай-АСЕАН“ (CAEXPO 2026) се проведе от 17 до 21 септември 2026 г. в град Наннин

Пътищата на коприната

8

Културни и туристически летни атракции

14

9 772603 481029 00038

Ключови събития и коментари в навечерието на историческото държавно посещение на Си Дзинпин в САЩ

Китайският президент ще се стреми да допринесе за „стратегическата стабилност“ по време на срещата с американския си колега, бе заявено от официален Пекин

Говорител на китайското Външно министерство обяви, че по покана на президента на САЩ Доналд Тръмп китайският председател Си Дзинпин ще проведе държавно посещение в САЩ от 23 до 25 септември.

Взаимните посещения на лидерите на Китай и САЩ в рамките на шест месеца имат историческо и знаково значение, заяви на днешната си пресконференция говорителят на Министерството на външните работи Го Дзякун.

По време на визитата Си Дзинпин и Доналд Тръмп ще обсъдят въпроси на отношенията между Китай и САЩ, както и по-широки теми, свързани с мира и развитието в света.

Според Го Дзякун контактите на най-високо равнище имат важна роля за развитието на отношенията между двете страни. По думите му Китай е готов да работи със САЩ за развитие на конструктивни връзки и за стратегическата стабилност, засилване на диалога и сътрудничеството, както и за подходящо управление на различията.

В неделя китайски и американски екипи проведоха откровени, задълбочени и конструктивни разговори в рамките на консултации по въпроси, свързани с икономиката и търговията. Китайският вицепремиер Хъ Лифън, който оглавяваше китайската делегация, проведе икономически и търговски разговори в Ню Йорк с министъра на финансите на САЩ Скот Бесънт – ръководител на американската страна, и с търговския представител на САЩ Джеймисън Гриър. Водени от важния консенсус, постигнат от държавните гла-

ви на двете страни, те обсъдиха значими икономически и търговски въпроси от взаимен интерес, както и изпълнението на договореностите от предишни разговори, придържайки се към принципите на взаимно уважение, мирно съвместно съществуване и сътрудничество, носещо ползи и за двете страни, съобщи „Синхуа“.

Китайският президент Си Дзинпин ще се стреми да допринесе за „стратегическата стабилност“ по време на срещата с американския си колега Доналд Тръмп тази седмица в САЩ, заяви днес по време на редовна

пресконференция говорителят на китайското Външно министерство, цитиран и от Франс прес и БТА.

„Китай е готов да работи със САЩ, за да обогати съдържанието на конструктивните отношения и за стратегическа стабилност между двете страни, да засили диалога и сътрудничеството, да управлява по подходящ начин споровете, да подобрява непрекъснато благосъстоянието на двата народа и да насърчава мира, стабилността и просперитета в света“, допълни говорителят.

Китайските медии припомнят, че това ще бъде втората среща между лидерите на двете най-големи икономически сили в света тази година след посещението на Тръмп в Пекин през май, и третата лична среща от завръщането на Тръмп в Белия дом през януари 2025 година.

Все още предстои да бъде сключено трайно споразумение по темата за митническите и търговски бариери. Междувременно китайският износ за САЩ е отбелязал нов ръст от 34,4 процента на годишна база през август,

сочат данни на китайските митнически власти, припомнят световните агенции.

На 20 септември в Ню Йорк се проведеха китайско-американски търговско-икономически консултации. Китайската делегация беше ръководена от вицепремиера на Държавния съвет на Китай Хъ Лифън, а американската от министъра на финансите Скот Бесънт и търговския представител на САЩ Джеймисън Гриър, съобщи Радио Китай.

Двете страни проведоха откровен, задълбочен и конструктивен обмен по въпроси от общ интерес, включително изпълнението на постигнатите договорености от предишни консултации и насърчаването на двустранната търговия и инвестиции. Те също така проведоха диалог по въпроси, свързани с изкуствения интелект.

Страните заявиха, че ще се ръководят от важния консенсус, постигнат от държавните им ръководители, и ще се придържат към принципите на взаимното уважение, мирното съвместно съществуване и взаимноизгодното сътрудничество.

Председателят Си призова американски младежи да работят за приятелството между САЩ и Китай

В навечерието на посещението си в САЩ председателят Си Дзинпин отговори на писмо от близо 100 студенти от 10 американски университета, участвали в инициативи за младежки обмен в Китай.

В писмото си Си Дзинпин посочва, че е радостен да научи за положителните впечатления на американските студенти от престоя им в Китай, интереса им към китайската култура, очакванията за развитие на приятелски отношения и готовността им да допринасят за контактите между младите хора от двете страни.

Си Дзинпин отбеляза, че младите хора в Китай и САЩ споделят общи предизвикателства и отговорности. Той призовава студентите да продължат да участват в обмена между двете страни и да допринасят за по-добро взаимно разбиране между китайския и американския народ.

Диалог на високо равнище за Глобалната инициатива за развитие, формулирана от председателя Си

На 25 септември в централата на ООН в Ню Йорк Китай ще организира диалог на високо равнище по случай петата годишнина от представянето на Глобалната инициатива за развитие, съобщи неотдавна на пресконференция говорителят на китайското Министерство на външните работи Го Дзякун.

Преди пет години, по време на общия дебат на 76-ата сесия на Общото събрание на Организацията

на обединените нации, китайският председател Си Дзинпин представи за първи път Глобалната инициатива за развитие. Тя поставя акцент върху развитието и върху ускоряването на изпълнението на Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие.

По думите на Го Дзякун през последните пет години инициативата се е превърнала от китайско предложение в международен консенсус.

В рамките на практическото

сътрудничество по тази инициатива са мобилизирани над 23 милиарда долара за повече от 2000 проекта.

81-вата сесия на Общото събрание на ООН започва утре с общия дебат. В рамките на сесията Китай ще проведе диалога на високо равнище, на който ще бъдат обсъдени резултатите и натрупаният опит от петгодишното прилагане на инициативата, както и възможностите за международно сътрудничество в областта на развитието.

向新之翼 | 科学的未来在青年——习近平总书记关心青年创新创造的故事

新华社联合国9月20日电第81届联合国大会一般性辩论将于22日在纽约拉开帷幕。据联合国统计,有118位国家元首或政府首脑预计出席一般性辩论及联大高级别周相关活动,还有不少国家将派高官参加。分析人士认为,今年联大一般性辩论主要有以下五大看点。

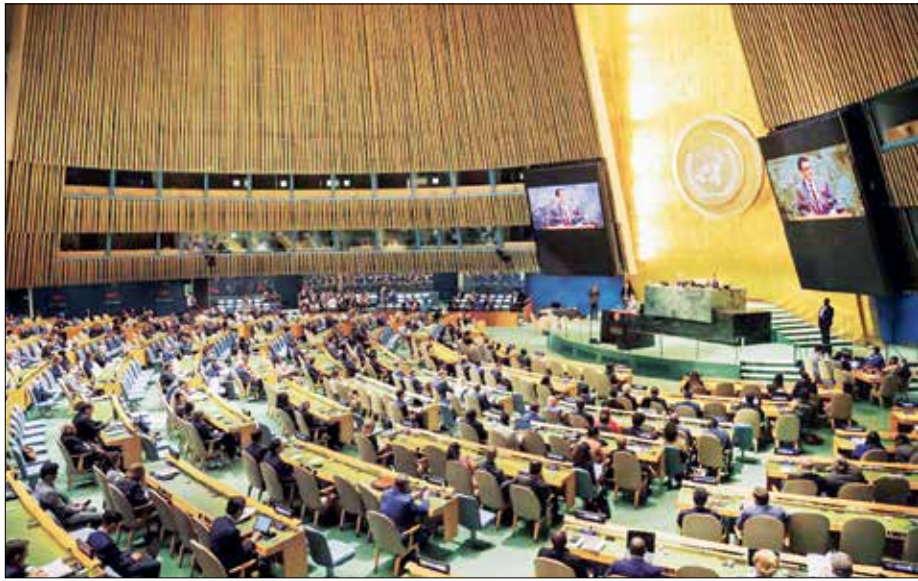
看点一: 地缘冲突

联合国日前发布的《2026年全球风险报告》显示,大规模冲突在全球风险中的排名迅速攀升。与2024年首次调查相比,28项全球风险中,大规模冲突的排名上升了16位,升幅最大。舆论认为,美伊战事、乌克兰危机等地缘冲突将是各国领导人关注的焦点。

有分析指出,中东局势将成为今年联大一般性辩论的最热议题。自2月底战火骤起,美国与伊朗至今深陷对抗僵局。以色列在加沙地带的军事行动尚未停歇,约旦河西岸犹太人定居点暴力事件不断,巴勒斯坦局势仍然紧张。

在俄乌战场,乌克兰危机已延宕逾四年半,双方虽显示出一定和谈意向,但仍在争夺战场上的主动权,而部分欧洲国家领导人高调反俄令局势更加复杂,预计冲突在短期内难有明显转机。

值得注意的是,据美国媒体报道,美方已向伊朗总统佩泽希齐扬发放入境签证,他预计于23日在联大一般性辩论上发表讲话。此外,特朗普政府连续第二年拒绝向巴勒斯坦总统阿巴斯发放签证,阿巴斯只能发表视频讲话。

这是9月8日在位于纽约的联合国总部拍摄的第81届联合国大会开幕式现场。

看点二: 全球供应链

地缘冲突引发连锁反应,全球供应链受到冲击,各国对此高度关注。

分析人士指出,美伊战事导致世界“能源咽喉”霍尔木兹海峡航运梗阻,通航量大幅下降。也门胡塞武装近期攻占红海沿岸多处战略要地,对红海通向印度洋的要道曼德海峡的控制能力增强,并多次袭击沙特阿拉伯石油设施,令海湾地区石油外运进一步受阻。

受乌克兰危机影响,黑海粮食外运不畅;俄罗斯遭受西方严厉制裁,其粮食和化肥出口下降。航运受阻的霍尔木兹海峡既是石油也是化肥等重要物资的关键运输通道。

多重因素叠加之下,一些国家和地区面临的粮食安全危机愈加严峻。

看点三: 人工智能治理

当下,人工智能技术加速发展,但针对人工智能的治理不足,全球性规则和管理依然缺位。

近期,几起美国人工智能闭源模型突破隔离环境入侵其他系统事件接连曝光。人工智能企业Anthropic公司首席执行官达里奥·阿莫代伊等多名美国科技企业家提出要放缓开发最先进模型的节奏,引发广泛讨论。

联合国秘书长古特雷斯在联大高级别周开始前的记者会上呼吁全球协同行动,为人工智能设立“护栏”。他说,在当前存在巨大地缘政

治分歧的背景下,人类承担不起人工智能走向“逐底竞争”的后果。

舆论认为,人工智能发展关乎人类未来命运,各国领导人将在联大一般性辩论中提出各自主张。

看点四: 气候行动

气候行动虽是“老话题”,但今年欧洲经历的“极热夏季”、非洲南部出现的暴雨洪灾等极端天气,再次敲响了气候变化威胁人类生存的警钟。对部分岛国而言,气候变化甚至已经构成实质性生存危机。分析人士预计,减排、能源转型、气候筹资等气候变化相关话题将是多国领导人联大一般性辩论发言的重点。

此外,今年联大高级别周期间还将举行关于气候行动和公正转型的高级别会议,以及关于应对海平面上升构成的生存威胁的高级别会议,为有关气候变化的讨论增添热度。

看点五: 联合国改革

去年联合国成立80周年之际,古特雷斯提出“联合国80周年改革倡议”,涉及一系列改革措施。

在本月8日举行的第81届联合国大会开幕式上,古特雷斯表示,2024年联合国未来峰会通过的《未来契约》和“联合国80周年改革倡议”为联合国未来发展提供了蓝图,联大的工作对于落实这些承诺至关重要。

分析人士指出,今年联大一般性辩论正值下一任联合国秘书长遴选进入关键阶段之际,联合国改革、秘书长人选等与联合国自身发展相关的议题势必成为各国领导人关注的重点。

关键词里看东博会: “链”条向深拓展

金秋九月,广西南宁繁花似锦、客商云集。在此间举行的第23届中国—东盟博览会暨中国—东盟商务与投资峰会上,供需对接、产业招商、跨境产业链对接等系列活动火热开展。“东博会不仅是产品展示的平台,更是区域产业链、供应链对接合作的重要枢纽。”中国—东盟博览会秘书处秘书长王继才说。

走进南宁国际会展中心的展厅,新能源及智能网联汽车展区人气十足,上汽通用五菱的多款新能源汽车吸引不少东盟客商驻足咨询。

“自2015年入驻印尼建厂以来,五菱坚持产业扎根、生态深耕,以印尼为枢纽辐射马来西亚、泰国、越南、菲律宾等东盟多国,打造深度本地化产业体系。”上汽通用五菱海外事业部副总经理石建功说。依托自身产业优势,上汽通用五菱带动17家国内核心配套企业同步出海落地东

盟,构建起“国内研发、广西集成、海外制造”的跨区域协同体系,带动产业集群升级。

在东博会期间,人工智能供需对接会、东盟产业园区招商会等一系列活动引人注目。在东博会具身智能展区,首次参展的广西麦数智科技有限公司带来了农业特种机器人等产品,引来不少客商咨询。公司总经理黄毅说,公司正积极拓展东盟业务,合作领域从单一设备延伸到模型、成套设

备和园区解决方案。

近年来,中国与东盟持续深化产业链、价值链融合,稳步推进跨境合作平台与项目建设,畅通区域经济循环,为地区乃至全球经济稳健增长持续注入强劲动能。今年上半年,中国对东盟进出口中间品增长24.5%,这标志着双方合作已从单纯的货物买卖,转向上下游供应链的深度互嵌与融合,区域产业链韧性持续增强。

坐拥背靠大西南、面向

东南亚的独特区位优势,广西成为中国—东盟跨境产业链协作的枢纽,众多企业依托广西区位、产业、平台等优势,搭建双向联动的跨境产业布局。

国轩高科股份有限公司中国业务板块总裁陈炜说,广西是公司实施东盟市场战略的关键枢纽与前沿支点,肩负“华南制造输出+东盟出口中转”双重职能。依托柳州基地作为华南制造中心、东盟出口基地的定位,对内有效释放国内产能,对外联动越南、泰国、印尼等亚太海外生产基地,构建“国内基地供货+海外工厂本地化生产”的协同联动格局。

北京大学区域与国别研究院副院长翟崑认为,当前跨境产业链供应链呈现“链常新”“链常在”的发展特征,广西凭借交通枢纽优势明显、产业协同基础扎实、经贸合作根基深厚、制度平台支撑显著的核心禀赋,在深化中国—东盟跨境

产业链合作中拥有广阔空间。

产业协作的深度跃升,离不开坚实的互联互通基础。近日,新中国成立以来第一条国家层面统筹建设的通江达海运河工程——平陆运河建成通航,开辟了西南出海新通道。

这使得中国与东盟两个大市场之间,多了一条货物可以双向流动的通道。伴随着平陆运河的通航,中国西南地区与东盟国家的资金、技术、人才、劳动力等要素将进一步汇聚,催生新的跨境投资和产业合作项目,让区域产供应链更高效也更深度融合在一起。

广西社科院东南亚研究所所长曹玉娟表示,平陆运河的通航将促进“东盟地区—北部湾经济区—成渝经济区—粤港澳大湾区”跨境跨区域产业链供应链融合发展,在服务高水平对外开放、共建“一带一路”、构建国内国际双循环新发展格局中发挥重要作用。

Петият пленум на 20-ия ЦК на ККП ще се проведе от 26 до 29 октомври в Пекин

Политбюро на ККП призова партията да остане жизнена марксистка управляваща партия, която е в крак с времето, да се ползва с искрената подкрепа на народа като силно ръководно ядро в изграждането на социализъм с китайска специфика

На 21 септември Си Дзинпин, генерален секретар на Централния комитет на ККП, председателства заседание на Политбюро на ЦК на ККП. На него бяха

разгледани важни въпроси, свързани с последователното укрепване на всестранното и строго вътрешнопартийно управление, както и бяха определени датите за предстоящия партийен пленум през октомври. Беше взето решение петата пленарна сесия на 20-ия Централен комитет на ККП да се проведе от 26 до 29 октомври в Пекин.

Също така се реши за обсъждане на пленума да бъде внесен документ относно решението на ЦК на ККП за последователно укрепване на всестранното и строго вътрешнопартийно управление. По-ранен проект на решението беше разпространен сред членове на партията и лица извън нея за коментар, като получи широка подкрепа от консултираните страни. На заседанието бе отбелязано, че документът дава обективна оценка

на постиженията и опита в напредъка на всестранното и строго вътрешнопартийно управление в новата ера, предлага задълбочен анализ на ситуацията и задачите пред партийното строителство в настоящия и бъдещия период, както и начертава стратегически планове за продължаване на усилията в тази насока.

Подчертано бе, че за последователното укрепване на всестранното и строго вътрешнопартийно управление е наложително да се поддържа цялостното ръководство на партията и централизираното, единно ръководство на ЦК на ККП, да се запази твърд подход без колебание и да се усъвършенстват системите за осъществяване на всестранно и строго вътрешнопартийно управление.

Трябва да се положат уси-

лия партията да остане жизнена марксистка управляваща партия, която е в крак с времето, да се ползва с искрената подкрепа на народа, да издържа на всички изпитания и служи като силно ръководно ядро в изграждането на социализъм с китайска специфика, се посочва в решенията от заседанието. Беше отправен призив за пълно осъзнаване на

значението и неотложността на непоколебимото напредване на всестранното и строго вътрешнопартийно управление на по-високи стандарти и предприемане на по-конкретни мерки за справяне със съществените проблеми пред партийното строителство. На заседанието бяха обсъдени и други въпроси, съобщи „Синхуа“.

Нов етап в стратегическото партньорство между китайски и български университети

Ректорът на УНСС проф. д-р Димитър Димитров беше основен лектор а конференцията China-CEEC (Китай – ЦИЕ), която се проведе в средата на септември в градовете Нинбо и Нанкин. Проф. Димитров беше ръководител на високопоставена българска делегация на академично равнище от Университета за национално и световно стопанство на България – най-старото и най-голямо висше бизнес учебно заведение в Централна и Източна Европа.

Форумът, преминал под мотото „Десетилетие на иновациите – да изграждаме бъдещето заедно“, бе посветен на развитието на научното, технологичното и иновационното сътрудничество между Китай и държавите от Централна и Източна Европа. Проф. д-р Димитър Димитров откри втората част на конференцията и бе основен лектор на проведената сесия и кръгла маса. Той представи позицията и ролята на УНСС в развитието на международното академично и научно сътрудничество, като постави акцент върху значението на партньорствата между университетите и научноизследователските институции от Китай и държавите от ЦИЕ.

Проф. Димитров подчерта ролята на УНСС като активен участник в международния академичен диалог и като институция, която има потенциала да допринесе за развитието на научното, образователното и иновационното сътрудничество между Европа и Китай.

През настоящата година форумът отбеляза десет години от създаването си. В конференцията взеха участие над 450 представители на държавни институции, дипломатически мисии, университети, научноизследователски организации, представители на предприемаческия сектор и млади специалисти от Китай и страните от Централна и Източна Европа като бяха подписани и редица споразумения за сътрудничество.

Няколко дни по-рано стартира най-новата инициатива в стратегическото партньорство между УНСС и китайския университет – Hebei University of Economics and Business (HUEB). Шестима преподаватели от УНСС заминаха за Китай, където ще преподават на около 230 китайски студенти по две нови съвместни бакалавърски програми с двойна диплома – „Финанси и счетоводство“ и „Търговия и продажби“.

Обучението се провежда на английски език на територията на HUEB, като преподавателите от УНСС поемат значителна част от учебните часове. През следващите семестри българските професори ще продължат да преподават в Китай и ще участват пряко в обучението на студентите. Програмите са резултат от последователната работа и активното взаимодействие между двата университета и дават възможност на китайските студенти да получат образование по съвместно разработени учебни планове и двойни дипломи от УНСС и HUEB, а на българските преподаватели отварят ново поле за академичен обмен и международно партньорство.

Български филм е номиниран за наградата „Златен копrienен път“

Официално бяха обявени филмите, номинирани за наградата „Златен копrienен път“ на 13-ия международен филмов фестивал „Пътят на копrienата“. В основния конкурс за игрални филми тази година са включени 14 заглавия, сред които и българският филм „Черни пари за бели нощи“.

Филмите са от различни държави и региони по света и се отличават с разнообразни теми и стилове. Чрез киното те отразяват духа на времето и представят многообразието на човешкия живот. Сред номинираните са и седем филма на китайски език.

Носителите на наградите ще бъдат обявени на церемонията по закриването на фестивала.

Тринадесетото издание на Международния филмов фестивал „Пътят на копrienата“ беше открито на 19 септември в Сиан, провинция Шънси. Фестивалът ще предложи богата програма, която включва церемонии по откриването и закриването, конкурс за наградите „Златният път на копrienата“ и филмови прожекции. В рамките на събитието ще се проведат и форуми, посветени на развитието на киноиндустрията в страните от инициативата „Един пояс, един път“, както и на новите възможности за използване на технологиите за генериране на съдържание с изкуствен интелект в киното.

От май тази година са постъпили 2130 заявки за участие от 139 държави и региона — рекорден обхват за фестивала. По време на събитието любителите на филмовото изкуство ще могат да се насладят на над 400 филма, които ще бъдат показани в киносалони и онлайн, на открито, в училища, както и в специални прожекции, достъпни за широката публика.

Необходима е стратегическа дългосрочна визия за отношенията между Китай и Индия

Неотдавнашната среща между китайския президент Си Дзинпин и индийския премиер Нарендра Моду доведе до постигането на важен консенсус и потвърди ангажимента на двамата лидери към развитието на китайско-индийските връзки, след като от 2024 г. насам те насочиха двустранните отношения от етап на ново начало към по-нататъшно подобряване. Най-важният консенсус, постигнат по време на срещата в кулоарите на 18-ата среща на върха на БРИКС в Ню Делхи, е, че Китай и Индия трябва да бъдат партньори. Това бе третата среща между двамата лидери в рамките на три години, посочва в коментар за това събитие агенция „Синхуа“.

Както отбелязва председателят Си по време на разговорите, за да се насърчи стабилното и устойчиво развитие на отношенията между Китай и Индия, двете страни трябва да определят посоката си въз основа на обективна и рационална стратегическа визия, да си помагат взаимно за постигане на успех в духа на сътрудничество от типа „печеля – печелиш“, да отстраняват дразнителите чрез политическа мъдрост, основана на взаимно уважение и разбирателство, и да допринасят за по-добър свят чрез открита и приобщаваща многостранна координация.

Китай винаги е разглеждал и развивал отношенията си с Индия от стратегическа гледна точка и с дългосрочна перспектива. Като две големи древни цивилизации, Китай и Индия трябва да демонстрират достатъчно мъдрост и капацитет, за да поддържат и развиват двустранните си връзки. През вековете народите на двете съседни страни са изградили ценни връзки чрез обмен и взаимно опознаване. В съвременната епоха „Петте принципа на мирното съвместно съществуване“ – формулирани за първи път в пълния им вид от китайското ръководство – бяха включени в съвместните декларации на Китай с Индия и Мианмар. Тези принципи призовават за утвърждаване на въпросните норми като основни правила в междудържавните отношения.

Двете страни трябва да ценят и да продължат да прилагат „Петте принципа на мирното съвместно съществуване“, както и да постигат паралелен напредък в развитието на двустранните връзки и решаването на граничните въпроси. Двата процеса трябва да се подсилват взаимно, за да се запазят мирът и спокойствието в граничните райони и да се насърчи дългосрочното развитие на двустранните отношения.

Китай и Индия са двете най-многолюдни страни в света. Същността на отношенията им се крие в това как две големи развиващи се държави, всяка с население от над 1,4 милиарда души, могат да съжителстват в разбирателство,

отбелязва „Синхуа“. Двете страни си предлагат взаимно възможности за развитие, а не заплахи. Тази стратегическа преценка се основава на етапите на развитие на двете държави и на международната обстановка.

И двете държави се намират в критичен етап от процесите си на национална модернизация, а развитието е най-същественният им общ приоритет. Затова е важно те да са партньори, а не съперници. Те трябва да се възползват от силните страни една на друга и да се развиват съвместно.

Като водещи представители на Глобалния юг, Китай и Индия носят международната отговорност да дадат пример на развиващите се страни в стремежа към сила чрез единство, както и да допринесат за утвърждаването на многополюсен свят и демократизацията на международните отношения. Двете страни трябва да работят заедно за насърчаване на висококачественото развитие на сътрудничеството в рамките на разширения формат БРИКС и да внасят повече позитивна енергия за глобалния мир, стабилност, развитие и просперитет, се изтъква в коментара. Очаква се Китай и Индия да поддържат правилната посока в развитието на отношенията си, да задълбочават обмена и сътрудничеството, да насърчават стабилното развитие на двустранните връзки и да дадат своя принос към каузата на човешкия прогрес.

С първия си петгодишен план Хонконг преминава от стабилизация към просперитет

Петгодишният план бележи нов етап в развитието на Хонконг, като набляга на макростратегическото планиране и прецизното управление в публичната администрация

На 16 септември правителството на китайския специален административен район Хонконг публикува „Първия петгодишен план за икономическо и социално развитие (2026 – 2030)“, който потвърди целите, стратегията и изпълнението на развитието в бъдещите 5 години и в по-далечен план. Планът има важно значение за насърчаването на практиките на „една държава, две социални системи“, подчертава Радио Китай за чужбина.

Планът се състои от 7 части и изяснява 5 главни цели, които са: новото развитие на икономиката, повишаването на международната конкуренция и влияние, ускоряването на изграждането на градски район в северната част, подобряването на гражданското благополучие и интеграцията

с цялостния план за развитие на Китай. Планът има тесни връзки с търсенето на държавата и предимствата на Хонконг и изтъква укрепването на изграждането на „четири центъра и едно предимство“, формулирайки редица специфични обвързващи и очаквани показатели.

Главният управител на Хонконг Ли Дзячао заяви, че формулирането на петгодишен план е стратегическа необходимост за Хонконг, за да се приведе проактивно в съответствие с националното развитие, да се интегрира по-добре и да обслужва цялостното развитие на страната, както и план за изграждане на социален консенсус, обединяване на силите от всички сектори и насърчаване на трансформацията на Хонконг от стабилност към просперитет.

В момента състоянието на поли-

тиката и икономиката на Хонконг се намира в исторически най-добрия период. Тази година е началото на 15-ия петгодишен план на Китай. Активната интеграция в петгодишния план на държавата ще бъде от полза за Хонконг да се позиционира правилно в рамките на цялостната национална среда за развитие и международна конкурентна среда, като по този начин ще получи по-широки възможности за развитие.

Този план бележи нов етап в развитието на Хонконг, като набляга на макростратегическото планиране и прецизното управление в публичната администрация. Можем да очакваме, че сега Хонконг ще продължава уникалната роля за обвързването със света и ще съдейства за благополучието на гражданите, за да показва предимствата и жизнеността на „една държава, две социални системи“.

Китайските услуги носят възможности на света

Китай ще разшири достъпа до пазара и областите на отвореност в сектора на услугите, предлагайки на повече чуждестранни компании нови възможности и нови пътища за развитие в Китай

На 13 септември в Пекин приключи Международното изложение за търговия с услуги за 2026 г. Според официални данни добавената стойност на световния сектор на услугите представлява 65 % от общата световна икономическа мощ и над една четвърт от глобалния търговски оборот. На този фон настоящото издание на изложението постигна впечатляващи резултати. В него се включиха 90 държави и международни организации, както и над 400 компании от класацията Global 500 и водещи компании в различни индустрии.

Една от основните новости на това издание е зоната за „Представяне на услуги за международния пазар“, която осигурява професионална подкрепа на китайските компании при разширяването им извън страната. В коментар латиноамериканската новинарска агенция Prensa Latina заяви, че тази инициатива отразява нарастващото значение на китайските услуги на международния пазар.

През следващите пет години Китайската народна република планира да разшири достъпа до пазара и областите на отвореност в сектора на услугите, предлагайки на повече чуждестранни

компании нови възможности и нови пътища за развитие в Китай.

Според публикуваното от китайското правителство „Мнение относно насърчаване на разширяването и подобряването на сектора на услугите“ до 2030 г. общият размер на китайския сектор на услугите ще достигне 100 трилиона юаня, като ще бъдат създадени още повече „китайски марки услуги“.

Това ще вдъхне жизненост на глобалната търговия и ще позволи на света да се възползва от още повече дивиденти от развитието на Китай.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

Национални насоки за насърчаване на класическите индустрии в Китай

Китай публикува първите си национални насоки за насърчаване на висококачественото развитие на вековни индустрии като коприна, чай и порцелан, насочени към 50 водещи предприятия с годишни приходи над 10 милиарда юана (около 1,48 милиарда щатски долара) всяко до 2028 г. Насоките, издадени съвместно от Министерството на промишлеността и информационните технологии (MIIT) и пет други правителствени ведомства, събщи агенция „Синхуа“. Те имат за цел също така да оформят 100 национални потребителски марки и да изградят няколко индустриални клъстера с годишно производство над 100 милиарда юана до 2028 г., както и да насърчат предприятия от световна класа и известни марки до 2030 г., тъй като тези индустрии се изкачват по световната верига на стойността.

Развитието на утвърдени индустрии с дълбоки китайски характеристики, които обхващат и традиционната китайска медицина, пивоварството, изкуствата и занаятите, както и „четирите съкровища на учението“ – четка за писане, мастилена пръчица, хартия и мастилен камък, е ефективен начин за разширяване на вътрешното търсене и стимулиране на потреблението, както и важно средство за предаване на китайската цивилизация и укрепване на културното доверие.

Представителните сектори на тези традиционни индустрии сега се гордеят с около 25 000 предприятия над определения размер, в които работят близо 3,5 милиона души и генерират около 8 трилиона юана годишни приходи, заяви

неотдавна заместник-министърът на Министерството на индустрията и информационните технологии на Китай Сие Юеншън на медийна конференция. „Уважаваните от времето индустрии са кристализацията на китайската цивилизация и националните съкровища“, каза той.

Насоките идват в момент, когато Китай се стреми да превърне културното си наследство в пазарна конкурентоспособност. Фън Хайцан, служител в отдела за потребителска индустрия на Министерството на индустрията и информационните технологии на Китай, отбелязва, че около 90 процента от китайските копринени продукти се изнасят, но главно като суровини или стоки на производители на оригинално оборудване, като местните марки имат ограничена

ценова сила на световния пазар.

За да се помогне на класическите индустрии да възприемат иновациите, без да губят традициите, насоките призовават за изграждане на „индустриални мозъци“ в основните производствени области, прилагане на изкуствен интелект за декодиране на традиционните занаяти и изграждане на интелигентни фабрики за чай, интелигентни аптеки, интелигентни пещи и дигитализирани пивоварни.

„Възприемането на изкуствен интелект не означава изоставяне на старите занаяти, а даване на чифт технологични крила на хилядолетните техники“, казва Сие. В тъкането на коприна, дизайнът, подпомаган от изкуствен интелект, вече може да генерира хиляди модели за минути, обясни той.

За потреблението Сие каза, че китайските потребители се насочват от „купуване на повече стоки“ към „търсене на по-добри услуги и преживявания“ и че съживяването на тези индустрии изисква

координирани усилия в продукти, за да се помогне на почитаните във времето занаяти да „оживеят“, да станат вирусни и да достигнат до всяко домакинство.

По-конкретно, насоките насърчават интегрирането на индустриите с наследство с културата, туризма, благополучието и оживяването на селските райони, и подкрепят глобалното лансиране на марки с традиция и наследство, достъпа до безмитни канали и международното признание за отчитане на въглеродния отпечатък на копринени, чайни и порцеланови продукти. Очаква се този ход да бъде част от по-широк стремеж на Китай за разширяване на вътрешното търсене, което неотдавна Централната икономическа работна конференция посочи като основен приоритет тази година.

В края на октомври в град Ханджоу, Източен Китай, ще се проведе първото национално изложение на почитани във времето китайски традиционни индустрии.

Технологиите увеличават аграрната сила на Китай

В оранжерия в Шоугуан, провинция Шандун, Източен Китай, куче-робот патрулира пътеките. Каме-

рите му сканират листата на чушките за ранни признаци на болести – забелязвайки проблеми дни преди да станат видими за човешкото око. Шоугуан, град на окръжно ниво в Шандун, е зеленчукова сила на страната, отбелязва в репортаж агенция „Синхуа“. С годишно производство от 5 милиона тона Шандун отглежда достатъчно зеленчуци, за да изхрани повече от 40 милиона души – над 30 пъти собственото си население. В продължение на десетилетия градът доставя зеленчуци на трапезите в цялата страна. Сега технологиите преобразяват сектора за производство на зеленчуци, като промените се разпространяват далеч отвъд града.

Роботи трансформират оранжерийното земеделие

Отглеждането на зеленчуци някога е било изтощителна работа. Добивът и качеството зависели от постоянното проследяване и регулиране на вентилацията, осветлението, напояването

и торенето в оранжерии – задачи, които до голяма степен се извършвали ръчно. Но с помощта на високо автоматизирана система, фермерите вече могат да наблюдават и контролират условията в оранжерии само с няколко докосвания на смартфон.

Роботизираното куче и неговата синергия с друго безпилотно оборудване са трансформиращите сили. Оборудван с камери с висока разделителна способност, четириногийт робот открива болести по културите, причинени от вредители или неблагоприятен микроклимат, по-рано от човешки работник. След като бъде открита аномалия, специализирани роботи се

намесват, за да пръснат с пестициди или да торят. Навременната намеса е намалила употребата на тези агрохимикали с 35 % според Уан Ихон, оперативен мениджър на Weifang Yuntu Tech Co., Ltd., разработчика.

Високотехнологичната оранжерия, благодарение на прецизното си управление на температурата и влажността, е увеличила производството с 5 до 15 процента и е подобрила общата ефективност с 20 до 30 процента, казва Ли Гуанджу, старши агроном в местното бюро по земеделие и селски въпроси.

„Роботизираните кучета стават все по-популярни в големите ферми“, казва Уан, добавяйки, че те мо-

гат да покриват ежедневно обслужвана площ 10 пъти по-голяма от тази на хората производители. Това е дало възможност на фирмата да разшири проекта отвъд Шандун, в провинция Хънан в Централен Китай и Синдзян-уйгурския автономен регион, Северозападен Китай.

Днес в Шоугуан 85 % от новопостроените оранжерии са оборудвани с технологията „Интернет на нещата“, която улеснява интелигентното земеделие.

Технологията засилва прецизното селектиране

Докато динамичните роботи са най-видимото лице на трансформацията на Шоугуан, в лабораториите му се вкоренява по-дълбока революция, където авангардната наука превръща разработването на семена в прецизно инженерство. Въпреки че е бил сила в производството на зеленчуци, Шоугуан някога е разчитал предимно на вносни семена. С доминиращата на пазара позиция на международни компании за семена, местните производители са се сблъскали с нестабилни печалби. За да се освободят от тази зависимост, местните компании за семена са засилили

собствените си иновационни усилия.

В Изследователския център за зеленчуци в Шоугуан, съвместно създаден от Китайската академия на селскостопанските науки и местното правителство, учените използват селекция на целия геном, за да намалят циклите на размножаване с близо една трета. Само за седем години центърът е разработил 41 нови сорта зеленчуци.

Към днешна дата в Шоугуан са разработени общо 315 патентовани сорта, което представлява около половината от общия брой в провинцията, а пазарният дял на местно отглежданите семена се е увеличил от 54 % през 2010 г. до над 70 % днес.

Семената на промяната

Трансформацията в Шоугуан отразява по-широк национален стремеж в Китай към селскостопански иновации. Научно-технологичният прогрес сега допринася за над 64 % от селскостопанския растеж на Китай, осигурявайки мястото на страната сред водещите селскостопански иноватори в света.

Страницата подготви
Любомир МИХАЙЛОВ

САЩ искат да вбият клин между Русия и Китай

Намерението на администрацията на Тръмп да възобнови икономическото сътрудничество с Москва не е искрен опит за помирение

Американската администрация спешно проучва възможността за сключване на бизнес споразумения с Русия, преди конфликтът в Украйна да бъде разрешен. Още по-изненадващо е, че републиканците публично призовават за по-силни отношения с Москва, позовавайки се на големия потенциал и невероятните възможности за развитие на търговски и икономически връзки с Русия.

Заслужава да се отбележи, че в продължение на много години САЩ водеха западния антируски блок. Срещу Русия бяха наложени всеобхватни, сурови санкции, насочени към изолиране на страната в енергийния, финансовия и технологичния сектор. Едновременно с това Западът тласна Украйна към изтощителна война до горчивия край. Сега обаче САЩ променят курса си и се стремят да възстановят търговските и икономическите отношения с Русия. Това е предателство на интересите както на Европа, така и на Украйна. Мнозина се чудят: защо Вашингтон се отказва от стратегията си за санкции в полза на укрепване на връзките с Москва?

Очевидно това не е внезапна промяна или искрено желание за помирение, а геополитически хазарт.

Първо, Съединените щати се стремят да използват икономическото сътрудничество, за да принудят Русия да направи отстъпки, така че конфликтът да може да приключи без допълнителни разходи за Съединените щати. Вашингтон е затънал в украинското блато: огромните разходи надвишават всички ползи. Тъй като военният натиск се оказва недостатъчен, за да сломи Русия, Съединените щати променяха тактиката си, надявайки се да привлечат Москва с перспективата за възстановяване на икономическото сътрудничество. По този начин конфликтът ще приключи при условията на Съединените щати и те ще могат да излязат от ситуацията с достойнство.

Второ, администрацията на Доналд Тръмп иска да подобри икономическото положение на страната преди междинните избори. Годишната прекъсване на двустранните отношения доведоха до блокиране на стотици милиарди долари американски корпоративни активи на руския пазар. Представители на американския бизнес

изразяват недоволство и настояват Белият дом да възобнови сътрудничеството с Москва. С наближаването на изборите Вашингтон отчаяно се нуждае от значителни икономически постижения, за да спечели гласове, а възобновяването на търговията с Русия би могло да допринесе за нормализиране на икономическите показатели в Съединените щати.

Трето, Съединените щати искат да получат контрол върху разработването на стратегическите ресурси на Русия и да си осигурят предимство в постконфликтния период. Русия притежава огромни запаси от природен газ, петрол, редкоземни елементи и енергийни ресурси в Арктическият регион. Сътрудничеството, към което се стремят Съединените щати, далеч надхвърля

обикновената търговия и е насочено към такива важни стратегически области като съвместното разработване на арктически нефтени и газови находища, добива на редкоземни елементи, възобновяването на търговията с енергия и възстановяването на механизмите за плащане. Това ще позволи на Съединените щати да си осигурят печалби за следващото десетилетие.

Четвърто, Съединените щати се стремят да вбият клин в стратегическото сътрудничество между Русия и Китай. Коварният план на Вашингтон е да установи икономическо сътрудничество с Москва, което ще създаде илюзията за затопляне на двустранните връзки и ще отслаби стратегическото взаимодействие между Русия и Китай.

Китай реагира на решението на Конгреса на САЩ да наложи тарифи на най-големите вносители на руски енергийни ресурси.

Възможно ли е затопляне на руско-американските търговски и икономически отношения в близко бъдеще? Ще бъде много трудно. Ако това се случи, то на практика би било поражение за НАТО в руско-украинския конфликт и неизбежно би довело до разрыв в отношенията между САЩ, Европа и Украйна. Следователно сътрудничеството би било ограничено, тъй като пълното премахване на антируските санкции е практически невъзможно. Съществуват сериозни пречки пред затоплянето на двустранните отношения: ЕС и Украйна биха били решително против. Освен това, в САЩ няма единство по този въпрос. Най-вероятният резултат би бил само малки сделки, а не пълно възстановяване на търговско-икономическите отношения.

Най-голямата ирония е, че Украйна, кървяща до смърт, остава настрана, докато нейният покровител сключва сделки с врага за своя собствена изгода и интереси. Това напълно разкрива лъжливостта на САЩ, за които лоялността към съюзниците няма значение, а само печалба. Американската хегемония винаги ще жертва всеки, стига да увеличи богатството си и да й даде контрол. **NetEase**

Хусите блокираха два ключови пролива в Близкия изток

Саудитска Арабия е в капан, САЩ и Япония са в паника

Ситуацията в Близкия изток отново се промени. Хусите неочаквано увеличиха активността си в пролива Баб ел Мандеб, завладявайки Саудитска Арабия за гуша. Контролът им над Ормузкия и Баб ел Мандебският проток, две жизненоважни артерии на световната енергия, е изключително опасен за могъщите САЩ, отчаяната Саудитска Арабия и Япония, която е зависима от вноса на енергия.

По-рано Саудитска Арабия инвестира сериозно в нефтопровода Изток – Запад, стремежи се да намали зависимостта от Ормузкия проток и да установи нов енергиен маршрут. След като хусите превзеха пристанищния град Моха, корабният трафик през пролива Баб ел Мандеб спадна значително от над тридесет на ден до едва шест.

Корабните оператори, би-

дейки умни, пренасочиха корабите около нос Добра надежда, за да избегнат рисковете. Разтревоженият саудитски престолонаследник Мохамед бин Салман спешно се обади на Доналд Тръмп, молейки го за намеса, но беше хладно отблъснат. Някога гордото кралство беше принудено да склони глава в унищителна молба - изключително неловко зрелище.

Съединените щати също са затънали в проблеми, тревожност и объркване. Федералният резерв е изправен пред сериозни инфлационни предизвикателства: цените на производителите в САЩ (PPI) се ускори до 5,4 % на годишна база през август, докато индексът на потребителската инфлация (CPI) падна до 0,3 %. Тези цифри са тревожни. Вероятността за повишаване на лихвите от Федералния резерв се е увеличила до 70 %.

Тръмп призова за по-ниски лихвени проценти, за да стимулира икономиката, докато Федералният резерв се опитва да ограничи инфлацията. Тези разногласия пречат на Съединените щати да продължат напред. Междувременно Иран наблюдава ситуацията от страни – като

зрител в цирк, гледащ как се бият тигри, запазвайки хладнокръвие, оставяйки в сянка и дърпайки конците.

Рязкото покачване на цените на петрола до 100 долара за барел засегна дори Япония, чието положение е може би най-критично в момента. Страната е силно зависима от доставките на петрол от Близкия изток, като танкери доставят основната суровина за промишлено производство.

Поради ескалиращата ситуация японските корабни компании напълно спряха доставките през Червено море. Преди това Япония беше изпратила от десет до петнадесет автомобилни превозвача до Близкия изток. Изненадващо, ситуацията е засегнала дори опаковките на чипс! Японският производител Calbee беше принуден да промени цветните си опаковки на черно-бели поради недостиг на нафта, суровина, използвана за производството на печатарско мастило.

Човек може да си представи мащаба на проблема, когато една развита страна е принудена да опрости опаковките на закуски. Всеки път, когато световните цени на петрола се повишат с

10 долара, сметката за енергия на Япония се увеличава с 1,3 трилиона йени (приблизително 8,5 милиарда долара – бел. ред.). Ако високите цени на петрола се запазят дълго време, икономическият растеж на Япония неизбежно ще намалее и икономиката ще стагнира.

Говорител на хусите се опита да омаловажи сериозността на ситуацията, като подчерта, че международното корабоплаване не е изложено на риск, като същевременно обяви ограничения за движението на саудитски кораби. Това по същество е ултиматум: те решават кой има право да плава. Това напомня на кризата в Ормузкия проток: няма нужда протокът да се затваря напълно; създаването на напрегната и нестабилна атмосфера е достатъчно, за да принуди корабособствениците доброволно да променят маршрутите си. Това на практика се равнява на блокада.

Само няколко ракети и дронове и контролът върху световната верига за доставки на енергия е гарантиран. Най-вероятният сценарий е ускоряване на промените в системите за сигурност на държавите от

Персийския залив, които се стремят да се освободят от зависимостта си от Съединените щати. Геополитическият пейзаж на Близкия изток необратимо се измества от еднополюсна хегемония на САЩ към многополюсност.

Дори американските медии признават трудността от воденето на икономическа война срещу Иран, отбелязвайки огромната пропаст между политическата реторика и реалните действия. Тръмп някога заплаши да разгърне безпрецедентна икономическа война срещу Техеран, но сега това, изглежда, са празни думи, неспособни да променят ситуацията.

В дългосрочен план сериозна последица ще бъде ерозията на доверието в Съединените щати. Доларовата система престана да бъде глобалният финансов хегемон и страните увеличават трансакциите в местни валути. Хутите не само блокираха жизненоважния близоизточен проток, но и нанесоха болезнен удар на хегемонията на САЩ.

Опитите на Саудитска Арабия да си осигури подкрепата на Вашингтон са безполезни, а проблемите на Япония са очевидни. **Sohu**

Пътища на коприната: мрежата от маршрути на коридора Чан'ан - Тиеншан

Динамична система, свързваща цивилизации и култури в целия евразийски континент

Този обект представлява 5000-километров участък от обширната мрежа от Пътища на коприната, простираща се от Чан'ан/Лоян, централната столица на Китай по време на династиите Хан и Тан, до региона Жетису в Централна Азия. Той се е оформил между II в. пр. н. е. и I в. сл. н. е. и е останал в употреба до XVI век, свързвайки множество цивилизации и улеснявайки широкообхватния обмен на дейности в търговията, религиозните вярвания, научните знания, технологичните иновации, културните практики и изкуствата. Тридесет и трите компонента, включени в мрежата от маршрути, включват столици и дворцови комплекси на различни империи и ханските кралства, търговски селища, будистки пещерни храмове, древни пътеки, пощенски станции, проходи, кули маяци, части от Великата китайска стена, укрепления, гробници и религиозни сгради.

Пътищата на коприната са били взаимосвързана мрежа от маршрути, свързващи древните общества на Азия, Субконтинента, Централна Азия, Западна Азия и Близкия изток, и са допринесли за развитието на много от великите цивилизации в света.

Те представляват една от най-изтъкнатите световни мрежи за комуникация на дълги разстояния, простираща се по права линия на около 7500 км, но простираща се на над 35 000 км по определени маршрути.

Някои от тези маршрути са били използвани от хилядолетия, до II в. пр. н. е. обменът на висококачествените стоки се е увеличил значително, както и търговията на

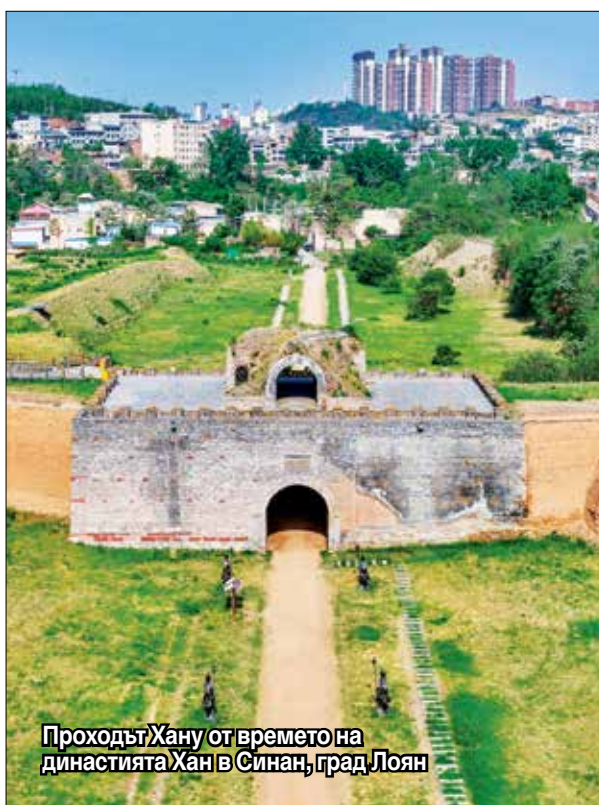
общества, които са се сблъскали с тях.

Маршрутите са служели главно за пренос на суровини, хранителни продукти и луксозни стоки.

Много от високоценните търговски стоки са били транспортирани на огромни разстояния – с товарни животни и речни плавателни съдове – и вероятно от поредица от различни търговци.

Коридорът Тиеншан е една част от тази обширна мрежа. Простирайки се на разстояние от около 5000 км, той обхваща сложна мрежа от търговски пътища с дължина около 8700 км, които са се развили, за да свържат Чан'ан, Централен Китай, със сърцето на Централна Азия.

Коридорът е започнал да съществува между II в. пр. н. е. и I в. сл. н. е., когато

Проходът Хану от времето на династията Хан в Синан, град Лоян

Започвайки от лъсовото плато при Чан'ан,

централната столица на Китай по време на династиите Хан и Тан, маршрутите на коридора Тиеншан преминавали на запад през коридора Хоси през планините Цин и Ци-лиен до прохода Юмън при Дунхуан.

От Лоулан/Хами те продължавали по северните и южните склонове на планината Тиеншан и след това през проходи, за да достигнат долините Или, Чуей и Талас в района на Жетису в Централна Азия. Така маршрутът е свързвал два от големите центрове на сила, които са движели търговията по Пътя на коприната.

Тридесет и три обекта по протежение на коридора

включват столични градове, дворцови комплекси на различни империи и ханските кралства, търговски селища, будистки пещерни храмове, древни пътеки, пощенски станции, проходи, кули маяци, части от Великата китайска стена, укрепления, гробници и религиозни сгради. Официалната система от пощенски станции и кули маяци, осигурена от Китайската империя, е улеснявала търговията, както и системата от крепости, кервансарайи и пътни станции, управлявани от държавите в региона Жетису.

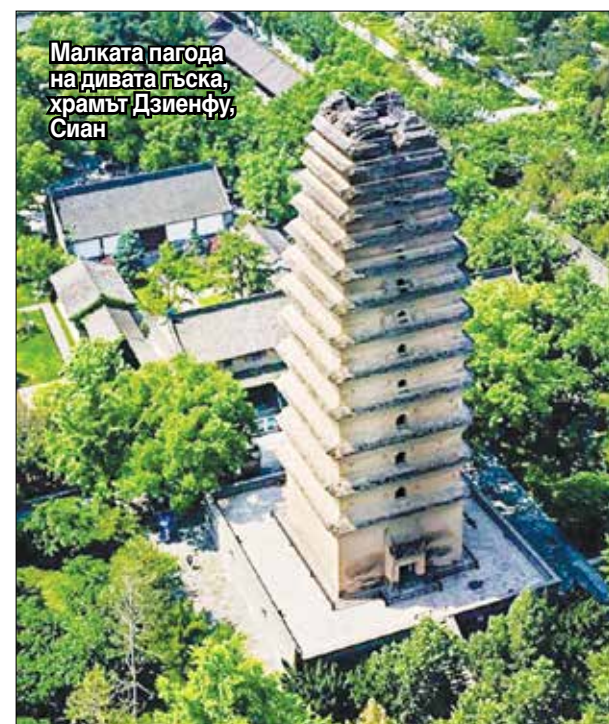
Проходът Юмън, разположен в град Дунхуан, е най-важният оцелял обект

дълги разстояния между Изтока и Запада, като политическото, социалното и културното въздействие на тези движения е имало дълготрайни последици върху всички

търговията на дълги разстояния с висококачествени стоки, особено коприна, започва да се разширява между Китайската и Римската империя, процъфтява между VI и XIV в.

Гигантската пагода на дивата гъска, разположена в храма Дациен, Сиан

Малката пагода на дивата гъска, храмът Дзиенфу, Сиан

сл. н. е. и остава активен като основен търговски път до XVI век.

Разнообразните географски елементи по маршрутите графично илюстрират предизвикателствата на тази търговия на дълги разстояния. Спускатки се на 154 метра под морското равнище и

издигайки се на 7400 метра над морското равнище, маршрутите пресичат големи реки, алпийски езера, твърди солени равнини, обширни пустини, заснежени планини и „плодородни“ прерии. Климатът варира от екстремна суша до полувлажен.

В и около Чан'ан, поредица от дворци отразяват центъра на властта на Китайската империя в продължение на 1200 години; докато градовете в долината Чуей са свидетели на центъра на властта на региона Жетису от IX до XIV век и организацията на търговията на дълги разстояния.

Серията от будистки пагоди и големи, сложни пещерни храмове,

простиращи се от Куча (сега окръг Кука) на запад до Лоян на изток, документирано предаването на будизма на изток от Индия през Каракорум и демонстрират еволюция в дизайна на ступите. Те отразяват спонсорството на местните власти и централното китайско имперско правителство, както и даренията на богати търговци и влиянието на монаси, пътували по маршрутите, много от чиито пътувания са документирани още от II в. пр. н. е. Други религиозни сгради отразяват съвместното съществуване на много религии (както и на много етнически групи) по протежение на коридора, включително зороастризма, основната религия на согдийците от региона Жетису, манихейството в

и в Чан'ан, и исляма в Бурана.

Огромният мащаб на търговските дейности

е насърчил появата на големи, проспериращи и процъфтяващи градове, които показват връзката между уседналите и номадските общности по различни начини – взаимната взаимозависимост на номади и земедельци и различни народи, като например между тюрки и согдийци в региона Жетису; трансформацията на номадските общности в уседнали общности в планините Тиеншан, водеща до силно отличително строителство и планиране, като например полуподземни сгради; и планираното селскостопанско разширяване на 1000-километровия коридор Хоси след I в. пр. н. е., както и превръщането му в селскостопански гарнизон.

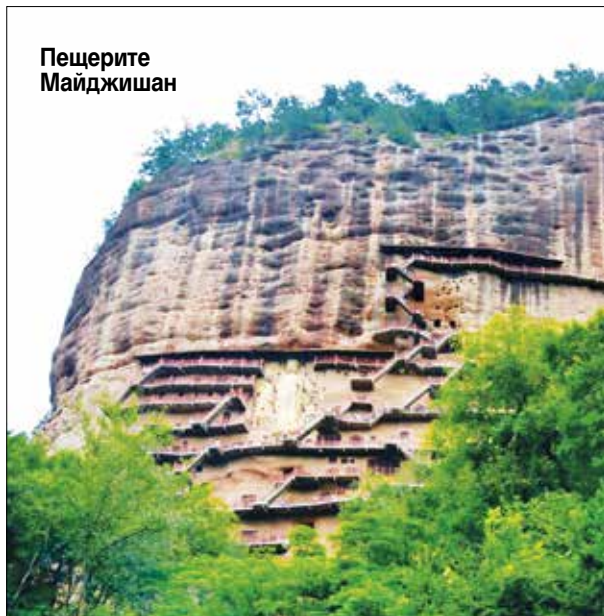
Разнообразните и широкомащабни системи за управление на водите

са били от съществено значение за растежа на градовете, търговските селища, крепостите и кервансарите, както и на селското стопанство, необходимо за тяхното поддържане. Такива системи

Пагодите на храма Синдзяо, разположени на платото Шаолин

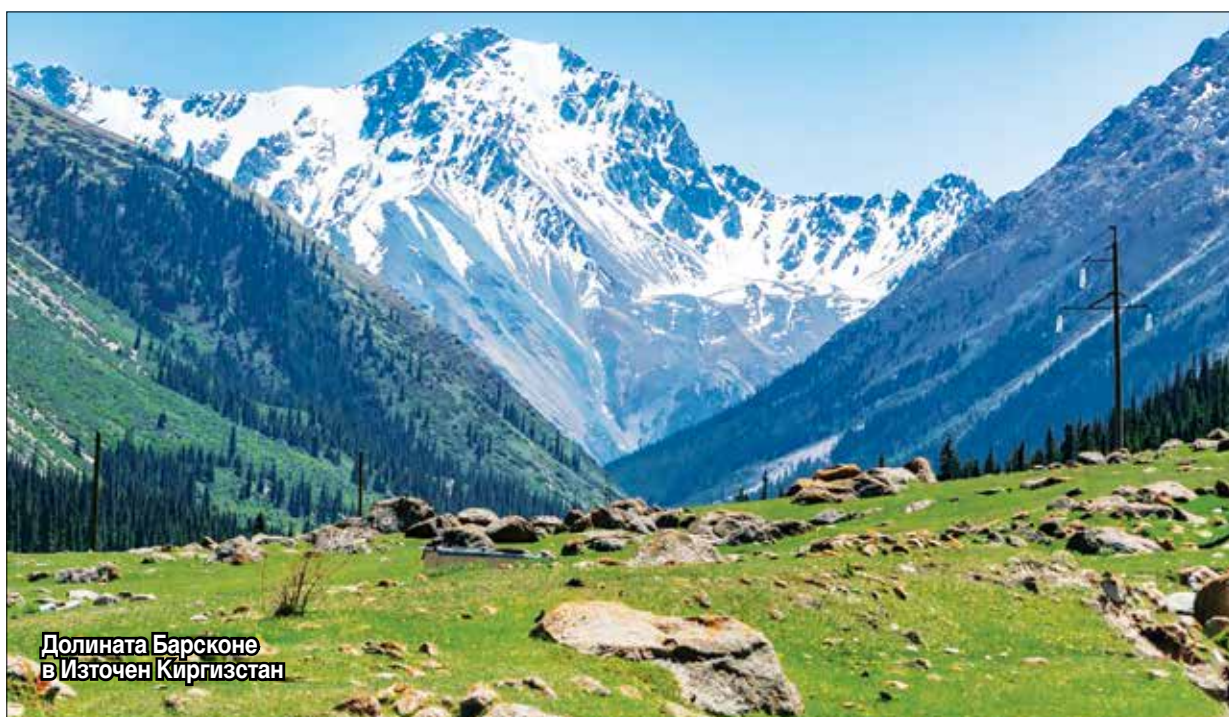

Пещерите Майджишан

долините Чуей и Талас и в град Кочо и Лоян, несторианското християнство също в град Кочо, около Синдзян

са били обширните подземни водни канали Карез в изключително сухия басейн на Турпан, много от

Долината Барсконев в Източен Киргизстан

Пощенската станция Сюенцзюенджъ в пустинята Гоби

Руините на древното градче Сюан, провинция Гансу

Гробница M16 в град Джяохъ близо до Турфан, Синдзян

които все още се използват, които са снабдявали с вода град Кочо и са били допълнение от дълбоки кладенци в град Яр.

Впечатляващ е и грандиозният мащаб на мрежата от открити канали и канавки по протежение на коридора Хоси, които са довеждали речна вода до селищата, 90 км от които са оцелели и до днес около град Сюан.

В района на Жецю речна вода пък е била разпределяна чрез канали и тръби и събирана в резервоари.

Освен че са били канали за стоки и хора, маршрутите са поз-

волявали изключителния поток от идеи, вярвания и технологични иновации, като например тези, свързани с архитектурата и градоустройството, които са оформили градските пространства и живота на хората.

Обширността на континенталните маршрутни мрежи, продължителността на използване, разнообразието от останки от наследство и техните динамични взаимодействия, както и богатството на културния обмен, който те улесняват, разнообразните географски среди, които свързват

Гигантската каменна статуя на Буда Амитабха в скалния манастир Дафоси

Средновековна местност Каялик в Казахстан

Руините на град Джяохъ

и пресичат, ясно демонстрират широкообхватното взаимодействие в рамките на различни културни региони, особено в номадските степи и сред уседналите аграрни/оазисни/пасторални цивилизации на евразийския континент между II в. пр. н. е. и XVI в. сл. н. е.

Тези взаимодействия и влияния са значими по отношение на развитието на архитектурата и градското планиране, религиите и вярванията,

градската култура и обитаване, търговията със стоки и между-етническите отношения във всички региони по маршрутите.

Тиеншанският коридор е изключителен пример в световната история за това как динамичен канал, свързващ цивилизации и култури в целия евразийски континент, е осъществил най-широк и дълготраен обмен между цивилизацииите и културите.

Страницата подготви
Галия КРУМОВА

Художници от поколение Z вдъхват нов живот на китайското наивно изкуство

На фона на галерия със златисти пшенични ниви върху платно, Уан Яо'яо, облечена в бледорозово ципао, представлява тих контраст. Художничката с академично образование днес прегръща непокорството на селската живопис – типично китайско наивно изкуство.

В изложбената зала във финансовия център на Пекин, под четката на Уан, прасенце в традиционен стил на изрязана хартия скача върху палитрата и се гмурва дълбоко в калейдоскоп от ярки цветове. „Създаването на селски картини е стремеж към свобода“, казва младата художничка, която е изучавала традиционна китайска живопис, преди да се присъедини към работилница на районно ниво в град Сиан, в северозападната част на Китай, през 2021 г.

Селската живопис е възникнала в окръг Хусян, днес район Хуей в Сиан, през 1958 г. Тя представлява прости удари с четката на селяните върху хартия по време на по-спокойните периоди в селскостопанския цикъл, преди да спечели национална публика – като китайската версия на легендата за баба Мозес.

На пръв поглед Уан е била очарована от смелото използване на цветовете и преувеличените, необуздани форми в това изкуство. „Едно листо може да бъде синьо или червено, а творчеството може да лети свободно, без да се подчинява на никакви конвенционални правила“, казва тя.

„Вземете например картината „Безкрайни царевични кочани“. Царевичката, символ на богата реколта, е изобразена толкова огромна, колкото локомотивът, който я превозва. Копнежът на художника за добра реколта е изразен много живо. Наистина обичам този вид свободно изразяване“, споделя Уан.

За Уан това усещане за свобода

представлява обща връзка между селските художници от различни поколения, която подхранва обновена жизненост за техния артистичен дух и творби.

„Много млади хора се привличат от селската живопис заради неконвенционалните й стилове и творчеството на по-ранните поколения художници. Те се събират, за да се учат и да продължат традицията на селската живопис от Хусян“, допълва тя.

Един от художниците, които Уан най-много уважава, е 83-годишен живописец, който все още ходи всеки ден в ателието си, за да рисува. Стилът му запазва простотата, характерна за 70-те и 80-те години, като в същото време той се стреми да усвоява нови подходи към композицията от по-младите художници.

„Докато той се учи от нас, ние също се учим от него“, казва Уан.

Днешните картини на селяни вече не се ограничават до традиционните изображения на селския живот. Високоскоростните влакове, препускащи през пейзажа,

електромобилите по пътищата, механизираните напоителни системи и големите промишлени съоръжения – всичко това е навлязло в зрителното поле на художниците като елементи на съвременен Китай.

„Железопътният експрес Китай–Европа: Керван от стоманени камили“ е едно от най-новите творения на Уан. В нейната картина локомотивът, който някога е превозвал огромни количества царевича, се е превърнал в товарните влакове по маршрута Китай – Европа, превозващи китайски електрически превозни средства от Сиан към далечни пазари.

„Бързото развитие на родния ни град е неизчерпаем източник на вдъхновение и също така внася повече визии за бъдещето в нашите творби“, споделя художничката.

Картините, от своя страна, връщат нещо на земята, където техните създатели са пуснали корени.

В Хуей много художници-земеделци са превърнали задните си дворове в ателиета и галерии. Посетители от Китай и чужбина идват, за да оценят и закупят картини,

както и да се запознаят с творческия процес, което носи осезаем доход на художниците.

В момента в Хуей има над 2300 селски художници, като близо 10 000 техни творби са били изложени в 88 държави и региони.

От 25 август до 3 септември в Художествения музей на информационната агенция „Синхуа“ в центъра на Пекин се проведе изложба на такива картини, на която бяха представени 120 подобрени творби на 53 селски художници от Хуей.

Историята на Хуей намериха отклик в усилията на Китай за насърчаване на всестранното съживяване на селските райони. В общата концепция на 15-ия петгодишен план на Китай (2026 – 2030) се призовава за опазване и предаване на селското културно наследство с цел насърчаване и развитие на селската култура.

„Всяка картина е едновременно ярък запис на промените в селското общество и живо художествено свидетелство за променящия се облик на градските и селските райони в Китай“, заявява Уан Уъндзи, директор на Музея на селската живопис в район Хуей.

„Селската живопис от Хусяей представлява естетическа традиция, която е израснала от земята“, казва Ма Фънхуей, заместник-председател на Китайската асоциация на художниците.

Баба Мозес е просто легенда, но изкуството беше призванието на живота й. За Уан Яо'яо подобните силуети в Хуей я вдъхновиха да си представи дали и тя ще държи четка в ръцете си, когато навърши 80 години.

„Използваме четките си, за да запечатаме промените, предизвикани от съживяването на селските райони, като същевременно разширяваме художествената си визия отвъд полетата и селата към един много по-широк свят“, завършва разказа си Уан.

Качественото производство на цигулки намира неочакван дом в Китай

Уан Дзину взима цигулка и посочва шарките по гърба й. Той почуква инструмента, слуша звука му и след това развежда посетителите из работилницата си.

54-годишният Уан управлява компания за производство на цигулки в село Сяоуанджуан в окръг Цюешан, провинция Хънан. Около него работниците работят с внимателни, прецизни движения. 30-годишният Лиу Дзимин огъва тънки листове дърво и ги съединява, за да оформи тялото.

Наблизо, Сюн Дзиндо, майка на две деца в края на 30-те си години, нанася

лепило върху тънката дървена обшивка и го притиска в жлебовете по ръба на инструмента.

Изработването на цигулки – занаят с вековни европейски традиции, е намерил неочакван дом тук, в Цюешан, селски китайски окръг без традиции в производство на музикални инструменти.

Някога беден окръг, сега в Цюешан работи пълна верига за производство на цигулки – от обработка на дървен материал и дърворезба на компоненти, до боядисване и довършителни работи. Според данни на местната индустрия над 2600 местни жители сега работят тук, произвеждайки

около 400 000 цигулки годишно. Около 80 процента от цигулките, произведени тук, се изнасят, а по-голямата част от дървения материал, използван за направата им, се внася, според Дзян Баолин, генерален секретар на Асоциацията на производителите на ръчно изработени цигулки в Цюешан.

Историята за това как индустрията се е вкоренила тук, започва не с дървен материал или пристанище, а с хора.

Още през 80-те години на миналия век някои от селяните от Цюешан заминават за Пекин, за да изучат занаята. В крайна сметка те изграждат собствени работилници и бизнеси там.

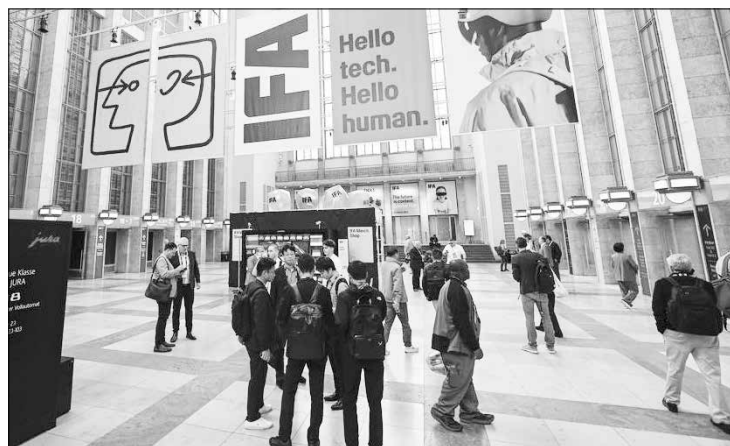

В средата на 2010-те години потокът се обръща и много от родените в Цюешан майстори на цигулки се завръщат у дома, насърчени от местните стимули. Те носят със себе си умения, клиенти и връзки, изграждани в продължение на десетилетия.

Това може би е най-ясната картина на цигуларската индустрия в Цюешан: занаят, научен другаде, пренесен у дома и адаптиран към селската икономика, докато неговите производители продължават да търсят навън клиенти, знания и начини за усъвършенстване.

От лабораториите към всекидневието: Китайските нови технологии на изложението IFA Berlin 2026

От кухненски роботи до „умни“ домове и свързани помежду си бижута – тазгодишното издание на IFA Berlin предлага поглед към близкото бъдеще, което все повече се оформя от китайските иновации. От роботи, навлизащи в кухните, през всекидневни, които предвиждат всекидневните навици, до бижута, свързващи партньори на големи разстояния – тазгодишното изложение IFA Berlin (едно от най-големите в света за потребителска електроника и домакински уреди) предлага поглед към близкото бъдеще, все по-силно повлияно от китайските иновации.

в синхрон под звуците на музика, докато друг изпълняваше далеч по-обикновена задача: приготвяне на сандвич. Той вземаше филийки хляб и прецизно подреждаше маруля.

Наблизо роботите на Dobot Robotics, наподобяващи панди, се поклащаха настрана, привличайки посетителите с игривите си движения.

На щанда на PrimeBOT хуманоидът PrimeBOT Q1 с височина 88 см се демонстрираше плавна поредица от движения, характерни за бойните изкуства. Гъвкавите му стави позволяваха прецизно изпълнение на удари, завъртания и рязка финална поза. Наред с това той за броени секунди премина от двукрака хуманоидна стойка към конфигурация на четири крака.

Отвъд самото зрелище, истинското изпитание е дали тези впечатляващи демонстрации могат да намерят приложение в реалния свят. „Китай бързо пренася роботите от лабораторна среда към реалните индустриални и потребителски пазари“, обясни пред „Синхуа“ Дзоу Дзюен, директор

„Маркетинг за международните пазари“ в PrimeBOT.

Дзоу отдаде това на мащабната производствена база и добре развитите вериги за доставки в Китай. „Благодарение на силната подкрепа по отношение на ключови компоненти като двигатели, сензори, батерии и чипове, компаниите за роботика могат да съкратят разработката, да намалят разходите и да усъвършенстват продуктите си“, каза Дзоу Дзюен.

От продукти към начин на живот

Усилията за приближаване на технологиите към всекидневието обхващаха

много по-силно сферата на роботиката. В сектора на домакинските уреди китайските компании представят не просто по-умни продукти, а цели жилищни пространства, изградени около тях.

Компанията TCL превърна своя изложбен щанд в място, предлагащо поглед към бъдещия начин на живот. Големи телевизори бяха централен елемент в пространството, а очила за добавена реалност (AR)

роЙства, работещи в синхрон за задоволяване на реални житейски нужди“, сподели в ексклузивно интервю за „Синхуа“ Даниел Сън, технически директор (CTO) на TCL Industries.

Той отбеляза, че преходът от отделни продукти към преживявания, базирани на конкретни житейски сценарии, отразява по-широката еволюция в китайската индустрия за домакински уреди. „Компаниите вече съчетават мащабното производство с дизайн и системна интеграция, за да изграждат цялостни домашни екосистеми.“

Компанията Hisense възприе подобен подход със своята домашна система, задвижвана от изкуствен интелект, която свързва телевизори, хладилници, климатици и други устройства. При една от демонстрациите обикновена команда за „гледане на мача довчера“ накара системата да синхронизира осветлението и температурата в помещението, както и да напомни за поръчка на храна. Това е пример как уредите се проектират така, че да функционират в рамките на споделена жилищна среда.

„Китайските компании демонстрират нещо повече от по-широка гама продукти и по-бързо обновяване на моделите“, заяви Ян Жонхуа, ръководител на операциите по международно продуктово портфолио в Hisense Global Commercial Center. „Те активно определят как технологиите могат да променят начина ни на живот – тенденция, която се открие като ключова характеристика на тазгодишното изложение IFA в Берлин.“

Китайският телескоп засне над милион звезди от Млечния път

Титайският телескоп „Тиен’ю“, в превод Око на небето, разположен в окръг Лънху, провинция Цинхай, Северозападен Китай, успешно направи първото си изображение, заснемайки мъглявините Северна Америка и Пеликан в съзвездие Лебед, заедно с повече от милион звезди от Млечния път около тях.

Според вестник People’s Daily това постижение бележи прехода на телескопа „Тиен’ю“ към научни наблюдения.

Проектът за телескоп „Тиен’ю“ бе инициран през 2022 г. от Института „Цун

Дао Ли“ към Шанхайския университет „Дзяотун“, съвместно с Шанхайските астрономически обсерватории на Китайската академия на науките.

Очаква се телескопът да бъде официално въведен в експлоатация за научни изследвания през октомври 2026 година.

Според официални съобщения телескопът „Тиен’ю“ е способен да покрие участък от небето, обхващащ близо девет квадратни градуса, с едно сканиране, което е еквивалентно на 40 пъти от видимата площ на пълната луна на небесната сфера.

Много бурни събития

във Вселената, като звездни експлозии и гравитационни вълнови проблясъци от сливания на неутронни звезди, често изглеждат в рамките на секунди или минути.

Когато космическите телескопи или детекторите на гравитационни вълни изпращат аларми, телескопът „Тиен’ю“ може не само бързо да се насочи към източника на небесно събитие, но и да „превърти“ напредъка на събитието в областта на небето, която наблюдава в реално време, само за няколко секунди, посочва научен доклад за неопикновения телескоп. Той ще наблюдава непрекъснато стотици милиони

небесни обекти, улавяйки и най-малките промени в тяхната яркост, за да открива екзотични планети, променливи звезди, свръхнови и малки тела в Слънчевата система, обясни Фън Фабо, доцент в Института по астрономия и ръководител на проекта за телескопа „Тиен’ю“. Проектът на този телескоп вече е привлякъл изследователски екипи от

Обединеното кралство, Белгия и Чили, а данните от него ще бъдат сравнени с резултатите от подобни проекти, провеждани в страната и чужбина.

Телескопът „Тиен’ю“ постепенно ще премине от наблюдения с отстраняване на грешки към стабилна работа и от дистанционно управление към напълно автоматизирани наблюдения.

Одобрен бе първият в света стандарт за медицински интерфейси мозък-компютър с изкуствен интелект

Държавната администрация за медицински продукти на Китай одобри третия си стандарт за медицински изделия, свързани с интерфейсите мозък-компютър. Той е и първият в света стандарт за медицински изделия от този тип, при който се използва изкуствен интелект за обработка на данни от електрическата активност на мозъка. Новият стандарт ще влезе официално в сила на 1 септември 2027 г.

Стандартът определя техническите изисквания и методите за изпитване за целия процес на работа с данните при медицинските устройства мозък-компютър – от събирането, обработката и обозначаването им до съхранението и достъпа до тях.

Очаква се това да помогне на производителите да преодолеят широко разпространени проблеми като различията в изискванията за контрол на качеството и липсата на единни правила при създаването на набори от данни.

Медицинските интерфейси мозък-компютър са своеобразни интелигентни системи, способни да

„разчитат“ мозъчни сигнали. За да могат алгоритмите с изкуствен интелект да интерпретират точно намеренията на пациентите, те трябва да бъдат обучавани с големи обеми електроенцефалографски данни. Затова качеството на данните е от ключово значение както за ефективността на лечението, така и за безопасността на пациентите.

Заради бързото развитие на медицинските интерфейси мозък-компютър в Китай и необходимостта от регулаторна рамка за новите технологии Държавната администрация за медицински продукти е използвала ускорена процедура за разработване и одобряване на

стандарта. Според регулатора той създава единен „критерий за качество“ за наборите от електроенцефалографски данни, използвани при научните изследвания, разработването и производството на медицински устройства мозък-компютър, и е на международно водещо ниво.

Очаква се новите правила да улеснят и практическото прилагане на технологиите в клиничната медицина, като отстранят ключови проблеми, свързани с данните, и така подпомогнат регламентираното въвеждане на интерфейси мозък-компютър за рехабилитация и лечение на неврологични заболявания.

Иновативните лекарства разширяват присъствието си на световните пазари

Общата стойност на лицензионните сделки за китайски иновативни лекарства на чуждестранни пазари е надхвърлила 120 млрд. щатски долара от началото на годината, което е с 36 % повече спрямо същия период на 2025 г. съобщи от Държавната администрация за медицински продукти.

През последните години китайският регулатор ускори реформите, насочени към повишаване на качеството на фармацевтичната индустрия и насърчаване на иновациите. В резултат иновативни продукти се въвеждат по-бързо на пазара, като от началото на 2026 г. са одобрени общо 59 иновативни лекарства и 51 иновативни медицински изделия, сред които 13 лекарства от първи клас с нови механизми на действие или нови терапевтични мишени.

През 2025 г. в страната са регистрирани рекордно висок брой над 2900 клинични изпитания на нови лекарства. Клиничните изпитвания на клетъчни и генни терапии са се

увеличили с около 30 %, което показва висока активност в авангардните направления на разработването на лекарства.

Привлечени от иновативната екосистема на Китай, международни фармацевтични компании също увеличават инвестициите си в страната. През март американският фармацевтичен гигант „Илай Лили“ (Eli Lilly), разчитайки на голямото търсене в Китай на лекарства за диабет тип 2 и затлъстяване, обяви планове да инвестира 3 млрд. долара в страната през следващото десетилетие. Инвестицията е поредната значима стъпка на компанията за задълбочаване на присъствието си на китайския пазар.

От Държавната администрация за медицински продукти посочват, че ще усъвършенстват механизмите за комуникация в ранните етапи на разработването на лекарства, ще предоставят целеви регулаторни насоки за ключови продукти и ще гарантират достъп до ускорени процедури за изпитвания, за да подкрепят фармацевтичните иновации.

Нови мерки за намаляване на разходите за отглеждане на деца

Китай предприема нови мерки за намаляване на разходите на семействата за раждане и отглеждане на деца и за разширяване на достъпа до първична медицинска помощ в опит да насърчи раждаемостта.

Това обяви директорът на Националната здравна комисия Лей Хайчао на пресконференция за развитието на здравеопазването през периода на 15-ата петилетка (2026 – 2030).

Мерките предвиждат подкрепа за жилищните общности и работодателите при създаването на детски заведения, така че семействата да имат достъп до близки, удобни и достъпни услуги за грижа за децата.

Според Лей Хайчао по-широкото използване на тези услуги ще помогне за намаляване на разходите на родителите за раждане, отглеждане и образование.

Успоредно с това Китай

разширява педиатричната помощ на местно ниво. До края на годината още 1000 общински и селски здравни центъра ще започнат да предлагат педиатрични услуги. Така над 95 % от здравните центрове в общините и селата се очаква да разполагат с педиатрична помощ.

В първичната медицинска система вече са изпратени 3100 педиатри.

Създаването на обществено, благоприятно за раж-

даемостта е сред приоритетите на 15-ия петгодишен план на Китай за социално-икономическо развитие.

Предвидени са стимули за насърчаване на раждаемостта и мерки за намаляване на разходите за раждане, грижи и образование на децата.

Лей съобщи още, че за разглеждане в Общокитайското събрание на народните представители вече е внесен и закон за услугите за грижа за деца.

Усъвършенстване на ефективна и интегрирана система за здравно обслужване

Заместник-директорът на Държавната комисия по здравеопазване Го Йенхун представи данни, че в момента Китай е изградил най-голямата в света система за медицинско обслужване. В страната има над 1,1 милиона медицински и здравни институции, а над 90 % от жителите могат да достигнат до най-близкия пункт за медицинско обслужване в рамките на 15 минути.

През следващите 5 години Китай ще ускори усъвършенстването на висококачествена, ефективна и интегрирана система за медицинско и здравно обслужване. По този начин все повече хора ще могат да получават медицинска помощ и качествено лечение близо до дома си.

Китай развива „пълноценни квартали“, в които Всекидневните нужди са на крачка от дома

„Да можеш да разхождаш децата и да спортуваш, но също да четеш и да пазаруваш“, „половината – всекидневие, половината – общност“ и „повечето всекидневни нужди да са достъпни в рамките на 15 минути“ – това са част от принципите, залегнали в изграждането на т. нар. пълноценни жилищни квартали в Китай

пълноценни квартали и развитието на услуги, които да бъдат интегрирани в градските жилищни райони.

Сред примерите е квартал „Дзянсу“ в Шанхай, разположен в централната част на историческия район около улица „Ююен“. Районът е гъсто населен и в него има много стари жилищни сгради.

Сред основните проблеми, посочвани от жителите, са недостатъчният брой

за услуги, който предлага различни административни и обществени услуги на едно място.

Неизползвани пространства са превърнати в търговски и обществени зони, като в района вече работят над 100 малки специализирани обекта – от популярни кафенета и сладкарници до ателиета за ръчно изработени парфюми.

На обществен пазар на улица „Ююен“ са запазени традиционни услуги като обуварски, шивашки и ключарски ателиета, но към тях са добавени елементи на съвременната култура – моден дизайн и художествени изложби.

Идеята е всекидневният живот в квартала да се съчетава с културни и творчески пространства.

По данни на Министерството на жилищното строителство и градското и селското развитие в пилотните квартали досега са изградени или обновени над 2000 обекта за услуги, сред които домове за възрастни хора, детски ясли и магазини за стоки от първа необходимост.

Създадени са още 26 200 нови паркоместа и над 6200 обществени зарядни станции, а са обновени около 710 000 квадратни метра обществени пространства и зелени площи.

В квартал „Сиенси“ в новия район Сюан недалеч от Пекин, 11-годишната Уан Илин участва в репетициите и представлението на пиесата „Песните на Байяндиен“.

73-годишната Сун Баося пък редовно ходи с приятели в местния клуб за възрастни хора, където пее и танцува.

Млади жители посещават вечерни занимания по интереси, където се занимават с ръкоделие и йога.

„Сега животът в квартала е много по-удобен“, казва 61-годишната Го Йен’ин. По думите ѝ преди при сухо време улиците били прашни, а при дъжд – кални.

За да води детето си на училище, трябвало да изминава с велосипед около 1,5 километра, а младите

хора трябвало да пътуват до центъра на окръга, ако искат да се забавляват. Днес в близост има паркове, супермаркети, болници и автобусни спирки.

Квартал „Сиенси“ е сред примерите за успешно изграждане на „пълноценна жилищна общност“, посочени от китайското Министерство на жилищното строителство и градското и селското развитие.

Според официалните насоки такъв квартал трябва да разполага в близост до домовете на жителите с основни обществени услуги, магазини и други търговски обекти, добра инфраструктура, достатъчно обществени пространства, поддръжка на жилищните сгради и ефективно местно управление. Важен елемент е и чувството на жителите за принадлежност към общността.

През юли 2023 г. започна пилотна програма в 106 жилищни общности в страната с цел да бъдат създадени модели за подобно градско развитие.

В правителствен документ от август 2025 г. китайските власти поставят като приоритет ускоряването на изграждането на

магазини за хранителни стоки, трудностите с паркирането и зареждането на електромобили и недостигът на зелени площи.

В квартала са разкрити магазини и услуги за всекидневни нужди, включително места за хранене, перални и ремонтни ателиета. Създаден е и общински център

Персонализирани сватбени снимки с изкуствен интелект – новият избор за младоженците

Със сравнително малък разход и само с няколко всекидневни селфита у дома вече могат да бъдат създадени сватбени снимки в различни стилове. Услугите за генериране на сватбени фотосесии с изкуствен интелект привличат все повече бъдещи младоженци и постепенно се превръщат от нишова услуга в по-масов избор.

Това вече е много лесно. Потребителят качва няколко ясни портретни снимки и задава предпочитания за грим, облекло, фон и осветление. След това системата създава изображения в различни стилове – например традиционен китайски, замък, морски пейзаж или ретро фотография.

В сравнение с традиционната фотосесия този вариантът спестява време и средства и предлага голямо разнообразие от виртуални декори. От края на 2025 г. подобни услуги се появяват все по-често в социалните и онлайн търговските платформи. Цените варират от десетки до стотици юани, а по-скъпите персонализирани услуги са насочени към клиенти с по-високи изисквания към качеството.

Бързото получаване на готови-

те изображения е едно от основните предимства. При традиционната фотосесия обикновено са необходими допълнително подбор, обработка и оформление, което удължава срока за получаване на крайния резултат.

Изкуственият интелект обаче не измества напълно традиционната фотография. Все повече фотостудиа започват да използват изкуствен интелект за предварителен преглед на декори, базова обработка и избор на стил. Така се появяват комбинирани услуги – първо се съз-

дават ИИ изображения, а след това избраният вариант се реализира чрез истинска фотосесия.

Според индустриални оценки сватбените снимки, направени с изкуствен интелект, в момента заемат около 5 % от китайския пазар, като делът им може да достигне 15 % до 2030 г. За някои младоженци това е удобен и достъпен начин да получат разнообразни снимки без дълги часове пред камерата. Други обаче смятат, че сватбената фотография не е само красив краен кадър.

„Най-важно за мен е самото преживяване“, споделя една бъдеща булка. Според нея ценни са не само снимките, но и моментите, които двойката преживява заедно – погледите, усмивките, прегръдките и забавните случки по време на снимките. Тези естествени емоции трудно могат да бъдат пресъздадени чрез готови ИИ шаблони.

Наред с това се появяват и опасения за сигурността на личните изображения и за еднообразието на резултатите. При използването на шаблони могат да се създават снимки, които изглеждат почти идентично. В бъдеще изкуственият интелект вероятно ще навлезе и в други сватбени услуги – видеоклипове, заснемане на церемонии, електронни покани и кратки филми.

Експерти смятат, че бъдещето няма да бъде избор между ИИ и традиционна фотосесия, а комбинация от двете: реалната фотосесия ще съхранява истинските емоции и спомени, а генерираните фотосесии с изкуствен интелект ще разширява възможностите за виртуални декори, стилове и допълнително съдържание.

Страницата подготви
Мира ЯВАШЕВА

Разнообразни културни и туристически атракции стимулират лятното потребление

През това лято пазарите в по-малките населени места демонстрират силна динамика, туризмът за бягство от жегите продължава да набира популярност, а интеграцията между културата и туризма се задълбочава. Разнообразни културни и туристически предложения стимулират лятното потребление и разкриват нови тенденции на потребителския пазар. Посещенията на музеи и културни обекти, запознаването с нематериалното културно наследство и старинната архитектура, колоезденето, пешеходните преходи и образователният туризъм превръщат по-малките населени места във Важни средища на новото потребление.

Наскоро публикуваните „Становища на Министерството на търговията и още осем ведомства относно по-нататъшното стимулиране на пазарите в по-малките населени места и активизирането на потреблението в окръзите“ предвиждат развитието на специализирани потребителски сценарии, съчетаващи здраве и благополучие, култура и туризъм, селско стопанство, фолклор и историческо наследство. Предвижда се също съседни окръзи съвместно да създават трансрегионални туристически маршрути.

През юли старинният град Дзиеншуй е посрещнал 68 000 туристи,

като потреблението в сфери като местната кухня и културно-творческите продукти продължава да расте. Градът, който се намира в южната провинция Юннан, предлага и разнообразни ини-

циативи – образователни програми, свързани с производството на лилава керамика, нощни пазари и преживявания, посветени на нематериалното културно наследство. Разнообразието от предложения подчертава жизнеността на културно-туристическия пазар в окръзите.

Данните показват, че от юли насам пътуванията с цел бягство от летните горещини са сред основните предпочитания на туристите в страната. Интересът към образователните програми в музеите е нараснал с над 70 % на годишна база, а търсенията за водни развлечения като рафтинг и спускане по реки са се увеличили десетки пъти

спрямо предходния месец.

В Гуйджоу бягството от жегите

продължава да стимулира потреблението на културни и туристически услуги през лятото. Туристическите обекти са изпълнени с посетители, които се наслаждават на прохладата сред зелените планини и чистите води.

В различни части на страната се полагат усилия за по-дълбока интеграция на културата и туризма. В Лоян старинните улици на стария град възвръщат древния си чар, културните и музейните обекти привличат посетители с нови инициативи, а туристическите услуги се модернизират. Така хилядолетното историческо наследство

излиза извън изложбените зали и се доближава до широката публика.

Зад оживлението на летния туризъм стои стремежът на хората към по-добър живот, но то е и ярък пример за жизнеността на китайската икономика.

„Основата на туристическото потребление се разширява към по-малките населени места, като туристическата икономика постепенно навлиза в нов етап на разширяване на пазарната база и обхвата“, обяснява Дай Бин, директор на Китайския институт за изследване на туризма.

По думите му днес туристите все повече търсят не просто красиви пейзажи, а възможност да се насладят на добър начин на живот и да получат преживявания с емоционална стойност.

Китайският боксофис за 2026 г. надхвърли 29 млрд. юана

Към 15 септември общите приходи от продажба на билети за филми в Китай през 2026 г., включително предварителните продажби, са надхвърлили 29 млрд. юана. Броят на зрители е достигнал 737 млн., а продажбите са над 106 млн.

До края на август приходите от китайски филми на международните пазари са надхвърлили 450 млн.

юана, като през първата половина на годината над 20 китайски продукции са излезли на чуждестранни пазари.

През последните години се засилва т. нар. ефект „филм+“, който свързва киното с туризма, ресторантьорството и други сфери на потреблението. Филмите все по-често стимулират нови комбинации между кино, спорт, културен туризъм и градски развлечения.

Тази тенденция не само разширява популяризирането на традиционната китайска култура, но и създава нови възможности за обновяване

на градовете и подобряване на обществените пространства.

Страницата подготви Красимира ИВАНОВА

Бум на пикълбола в Китай: Една малка топка движи голяма индустрия

Националният шампионат на Китай по пикълбол за 2026 г. се провежда в началото на септември в град Хъби, провинция Хънан (Централен Китай), като събра над 30 отбора от цялата страна, съобщава агенция „Синхуа“ от Джънджоу

Предварителните данни показват, че пикълболът – някога нишов спорт – тази година е включен като дисциплина за масово участие в спортните игри на 10 административни единици на провинциално ниво, включително Хънан, Гуанси и Пекин. Китайската верига от турнири по пикълбол, която при старта си през 2024 г. обхващаше малко над 80 локации, тази година се е разраснала до 1000.

Пикълболът е ракетен спорт, при който двама или четирима души си подават перфорирана куха пластмасова топка над мрежа с височина 86 см, докато противникът не успее да я върне обратно или допусне нарушение. Може да бъде игран на открито или закрито. Създаден е през 1965 година като детска игра в Бейнбридж Айланд, Вашингтон, САЩ. Въпреки че прилича на тенис и на тенис на маса, пикълболът има специфични правила, ракети и размери на корта.

Възникнал в САЩ и съчетаващ елементи от тениса, бадминтона и тениса на маса, пикълболът бързо набира популярност в цял Китай. Този спорт открива нови възможности за градовете и създава поредната платформа за спортен обмен между Китай и останалия свят.

Град, преобразен от една топка

Всяка сутрин отчетливият звук от ударите по топките за пикълбол оглася бреговете на река Ци в Хъби. Джан Шаохуа, жителка на Хъби, родена през 70-те години на миналия век, се увеличила по пикълбола, откакто за първи път го изпробва през 2024 г. За да популяризира спорта по-широко, тя създава общност на играчите и изгражда собствено професионално игрище за пикълбол. Освен това тя редовно пътува из страната, за да играе и да общува

Възникналият в САЩ нов спорт пикълбол бързо се разпространява в Китай

Ракетите, с които се играе пикълбол

с други ентусиасти на този увлекателен нов спорт.

„В Хъби пикълболът започна като модна тенденция, но се превърна в част от всекидневното“, обяснява Джан.

За три години новият спорт бележи бурен възход

До 2025 г. в град Хъби са изградени 1600 игрища за пикълбол. Пикълболът не само повиши популярността на Хъби, но и стимулира развитието на свързани с него индустрии. Възползвайки се от съществуващите си производства в сферата на въглехимията, каучука и пластмасите, Хъби изгради индустриална верига за пикълбол, обхващаща всичко – от суровини като полипропилен до производството на висококачествено оборудване.

Във фабрика в окръг Сюн (част от Хъби) машините работят непрестанно, докато от производствената линия излизат хилки, мрежи и спортни настилки за пикълбол. „Изнасяме продукти за пикълбол за Европа, Америка и Югоизточна Азия“, каза Син Уеймин, генерален мениджър

на Henan Geli Sports Goods Co., Ltd. „Напоследък клиенти идват във фабриката почти всеки ден, за да обсъждаме бизнеса. Пазарът на пикълбол има огромен потенциал.“

През 2026 г. пикълболът се разраства в Китай с безпрецедентни темпове, обхващайки както големи, така и малки градове и привличайки участници от всички възрасти – от ученици до пенсионери. „В момента в Китай има 8 милиона души, които редовно играят пикълбол, и около 20 милиона, които са го опитвали“, казва Бай Силин, директор на Центъра за управление на тениса към Главната администрация по спорта на Китай. „Броят на активните играчи в Китай може да достигне 30 милиона в бъдеще.“

Освен Хъби, градове в цял Китай търсят креативни начини да интегрират пикълбола в градския живот.

Район „Гьоншу“ в Ханджоу превърна неизползвано пространство под естакада на магистрала в парк за пикълбол с площ от

6000 квадратни метра и пет стандартни игрища. Район „Фънтай“ в Пекин пък преустрои бивша зала за баскетбол на закрито в клуб по пикълбол. Сега той е домакин на Суперлигата по пикълбол в Пекин.

В Суджоу, провинция Дзянсу, беше открит комплекс с 23 игрища – най-големият в провинцията, който през лятото предлагаше четири часа игра само за 29,9 юана, привличайки множество млади играчи. В Нанкин пък вече има 11 стандартни игрища, разположени на 51-вия етаж на търговски център, откъдето се открива панорамна гледка към града.

Организирането на турнири по пикълбол

се утвърди и като нов начин за съчетаване на култура, спорт, туризъм и търговия, като същевременно стимулира местното потребление.

„Вярвам, че пикълболът има потенциала да се превърне в следващия масово популярен спорт, подобно на маратона“, заяви Сон Хонфей, генерален мениджър на отдела за спортен бизнес във Viva Goods Co., Ltd.

Според Китайската федерация за спортни стоки вътрешният пазар на оборудване и услуги за пикълбол в Китай е надхвърлил 1,8 милиарда юана през 2025 г., като се очаква през следващите пет години да отбележи средногодишен темп на растеж от 47 процента.

Нараства и ентусиазмът по отношение на домакинството на турнири. Само за малко повече от две години събития от веригата China Pickleball Circuit са се провели в 99 китайски провинциални райони.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

София, 1000
ул. „Г. С. Раковски“ 99
Тел.: +3592 944 1026
Имейл: kitai.dnes@gmail.com
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
ИК „ЗЕМЯ“ ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.ик.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Теофан ГЕРМАНОВ
Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ
Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА

Репортер
Галина КРУМОВА
Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА
ОСНОВАТЕЛ И ПЪРВИ ГЛАВЕН РЕДАКТОР (2019 – 2025)
Петър ГЕРАСИМОВ

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите се заплащат авансово по банкова сметка или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Интернешънъл Асет Банк АД
IBAN:
BG95IABG80981001651201
BIC: IABGBGSF
ИК „ЗЕМЯ“ ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.: +3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ

Използвани са материали на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

Снимка „Синхуа“

Цветни оризови ниви украсяват района на Янджоу

В начало на есента оризовите ниви в село Хъдон край град Янджоу навлизат в най-красивия си период и разкриват изумителни картини.

В Ханджоу се проведе Конференцията на младите предприемачи от АТИС

На 16 септември в Ханджоу започна Конференцията на младите предприемачи от АТИС.

Млади предприемачи, инвеститори и представители на различни сектори от икономиките на АТИС участваха в дискусии по теми като изкуствения интелект и дигиталната търговия. Те обмениха идеи и проучиха възможности за иновации, предприемачество и младежко сътрудничество в Азиатско-тихоокеанския регион.

Конференцията е едно от знаковите събития за младежта, организирани от Китай в качеството му на домакин на АТИС за 2026 г. Тя се провежда под мотото „Промяна, водена от пред-

приемачеството и младежта: Съвместно изграждане на приобщаващ и процъфтяващ Азиатско-тихоокеански регион“.

В рамките на форума се провеждат тематични семинари, практически занятия

по предприемачество и срещи с потенциални инвеститори.

Целта е младите предприемачи да обменят опит и идеи и да откриват нови възможности за сътрудничество.

Китай организира изложба „Достъпност за всички“ в Двореца на нациите в Женева

Постоянната делегация на Китай в Женева организира тематична изложба „Достъпност за всички“ в Двореца на нациите на 15 септември, по време на 63-тата сесия на Съвета на ООН по права на човека.

Ръководителят на делегацията Дзя Гуейдъ заяви, че създаването на достъпна

среда за всички е важна част от защитата на човешките права. Той посочи, че Китай прилага Глобалната инициатива за управление и активно популяризира концепцията за „Достъпност за всички“ в рамките на ООН.

Съюзът на хората с увреждания в Пекин и други организации участваха в изложбата със стотици експонати.

Хонконг запазва третото си място в индекса на световните финансови центрове

Хонконг запазва третата си позиция в света и първото си място в Азиатско-тихоокеанския регион според четиридесетото издание на Индекса на световните финансови центрове.

Проучването е изготвено от британския аналитичен център Z/Yen Group и Китайския институт за развитие. В изследването са оценени общо 117 финансови центъра, като Хонконг

постига обща оценка от 756 точки.

Градът оглавява световната класация в предлагането на финансови технологии, развитието на финансовия сектор и управлението на инвестиции, като същевременно поддържа водеща роля в застрахователния и финансов сектор. Хонконг заема второ място в глобален мащаб по отношение на бизнес средата, инфраструктурата и човешкия капитал.

Снимка „Синхуа“

Гигантските панди също обичат играчките

В зоопарка в Чунцин гигантските панди прекарват немалко време със своите любими плюшени играчки и гумени топки. След изморяващата игра, пандите се наслаждават на местни вкусотиини и заслужена почивка.